

ถาม-ตอบ ปัญหาภาษี (5)

เรื่อง 1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล, บุคคลธรรมดา, VAT-ค่าเช่าอพาร์ทเมนต์ของผู้บริหาร

บริษัททำสัญญาเช่า Apartment ให้กับผู้บริหารพักอาศัยระหว่างที่อยู่ในประเทศไทย สัญญาทำในนามบริษัท แต่ในสัญญาระบุชื่อผู้บริหารท่านนั้นว่าเป็นผู้พักอาศัย ค่าเช่าแบ่งเป็น เช่าห้อง, เช่าเฟอร์นิเจอร์, ค่าบริการ ผู้บริหารบริษัทมีหลายท่าน แต่บริษัทเช่าให้เพียงท่านเดียวเท่านั้น

คำถาม : ค่าเช่าเป็นค่าใช้จ่ายบริษัททางภาษีได้หรือไม่

คำตอบ : ได้ครับ (Why not?)... แต่ต้องนำค่าเช่าไปถือเป็นประโยชน์เพิ่มของผู้บริหารและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.1 และ ภ.ง.ด.91) ครับ

คำถาม : ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มจากค่าเช่าเฟอร์นิเจอร์ และค่าบริการ บริษัทถือเป็นภาษีซื้อ ที่ขอคืนจากสรรพากรได้หรือไม่ (ใบกำกับภาษีออกในนามและที่อยู่ของบริษัทที่ถูกต้อง แต่ระบุชื่อผู้บริหารเป็นผู้พักอาศัย)

คำตอบ : บริษัทสามารถขอคืนภาษีซื้อดังกล่าวได้ทั้งหมดครับ...no problem

คำถาม : ถ้าภาษีมูลค่าเพิ่มขอคืนไม่ได้ ทางบริษัทจะถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้หรือไม่

คำตอบ : ดูคำตอบในข้อ 2

คำถาม : ค่าเช่านี้ต้องรวมเป็นรายได้บุคคลธรรมดาที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายของผู้บริหารท่านนี้หรือไม่ ถ้าใช่ จะต้องนำมาคำนวณเฉพาะค่าเช่าที่ก่อน VAT หรือต้องรวม VAT ด้วย

คำตอบ : ฐานภาษีของประโยชน์เพิ่มดังกล่าวต้องรวม VAT ด้วยครับ

เรื่อง 2 ภาษีซ้อน - จ่ายค่าจ้างออกแบบแปลนโรงแยกก๊าซแก่บริษัทเกาหลี

คำถาม : บริษัทฯ จ่ายค่าจ้างออกแบบโรงแยกก๊าซให้กับบริษัทที่เกาหลีใต้ถือเป็นการจ่ายเงินได้ประเภทใดและต้องหัก ณ ที่จ่ายหรือไม่

คำตอบ : คำถามของท่านแยกพิจารณาได้เป็น 2 กรณี ดังนี้ครับ

(1) กรณีที่แบบแปลนยังคงเป็นลิขสิทธิ์ของบริษัทเกาหลี กรณีจะถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(3) แห่งประมวลรัษฎากร บริษัทผู้จ่ายเงินมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากรในอัตรา 15% ครับ

(2) กรณีเป็นการว่าจ้างออกแบบโดยลิขสิทธิ์ในแบบแปลนเป็นของบริษัทผู้ว่าจ้าง กรณีจะถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(6) ไม่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 70 เพราะได้รับการยกเว้นตามอนุสัญญาภาษีซ้อนไทย - เกาหลีครับ

เรื่อง 3 ภาษีนิติบุคคล - กำไรจากการป้องกันความเสี่ยง (Hedge)

คำถาม : กำไรจากการป้องกันความเสี่ยง (Hedge) โดยการ Swap เงินกู้ (เงินต้น) และดอกเบี้ย เสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายหรือไม่ มีประกาศอะไรรองรับ หรือแนวปฏิบัติ หรือข้อหาหรือที่กรมตอบหรือไม่?

ตัวอย่างเช่น มีเงินกู้ US\$ 1,000,000 อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันกู้ 44.00 บาท เมื่อครบกำหนดไถ่ถอน บริษัทไม่จ่ายเงินและทำสัญญา Swap ต่อสัญญา (roll over) เงินกู้ โดย ณ วันที่ต่อสัญญา อัตราแลกเปลี่ยน 1 US\$ = 43.50 บาท บริษัทมีกำไรรวม 500,000 บาท ทาง Bank จะคืนเงินให้บริษัท

คำตอบ : เรื่อง กำไรที่ได้จากการ Swap (ผลต่าง) นี้ กรมสรรพากรได้ตอบข้อหาหรือว่าเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(4)(ก) (เงินได้ทำนองเดียวกับดอกเบี้ย) ดังนั้น กรณีธนาคารจ่ายให้บริษัทเอกชน ปัจจุบันนี้กฎหมายกำหนดให้อยู่ในข่ายที่ต้องถูกหัก ณ ที่จ่าย 1% ครับ

เรื่อง 4 ภาษีนิติบุคคล - การขายฝากที่ดินจะใช้ราคาใด

บริษัท ก. ทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ในปี 2538 บริษัทฯได้ทำนิติกรรมรับขายฝากที่ดิน 7,500 ตารางวา จากนาย ข. จำนวน 5 ล้านบาท กำหนดการไถ่ถอน 1 ปี เป็นเงิน 5.2 ล้านบาท ในปี 2539 นาย ข. ไม่มาไถ่ถอน บริษัทจึงทำการปรับปรุง (reverse) รายการบัญชีที่เคยลงบัญชีไว้ในปี 2538 โดยบันทึกต้นทุนที่ดินไว้ 5 ล้านบาท และเคลียร์รายได้รับล่วงหน้าออก 2 แสนบาท ต่อมาในเดือนกันยายน ปี 2544 บริษัทได้รับจดหมายจากสรรพากรพื้นที่ (สพท.) ให้นำเอกสารการลงบัญชีในปี 2538 และ 2539 ไปเพื่อทำการตรวจสอบ ในระหว่างการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่สรรพากร แจ้งให้ทราบว่ากรณียื่นเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในปี 2539 ต่ำไป เนื่องจาก สพท. เข้าใจว่า บริษัทไม่ได้ใช้ราคาตลาด (หรือราคาประเมินจากกรมที่ดิน) ซึ่งมีราคาในขณะนั้นประมาณตารางวาละ 1,800 บาท ซึ่งกำลังรอกรณียื่นยื่นราคาประเมินจากกรมที่ดินอีกครั้ง เพราะว่าได้หลักฐานการเสียภาษีของผู้ขายฝากในปี 2538 ที่ชำระภาษีไว้ที่ สนง. ที่ดินจังหวัดปทุมธานี ระบุว่า ราคาประเมินไว้ที่ ตารางวาละ 400 บาท จำนวน 7,500 ตารางวา คิดเป็นเงิน 3 ล้านบาท ราคาขายฝาก 5 ล้านบาท ซึ่งเป็นราคาที่ขัดแย้งกันอยู่มาก ในระหว่างที่เจ้าหน้าที่กำลังตรวจสอบราคาประเมินจากกรมที่ดินอยู่นั้น บริษัทมีข้อสงสัยและขอถามปัญหาดังนี้

คำถาม : ราคาที่บริษัทฯ ใช้บันทึกเป็นราคาต้นทุน จำนวน 5 ล้านบาท ในปี 2539 นั้น เป็นการบันทึกที่ถูกต้องหรือไม่ เหตุการณ์ในลักษณะนี้ ถือได้ว่าเป็นความผิดของบริษัทอย่างไร

คำตอบ : ต้นทุนให้บันทึกด้วยยอด 5 ล้านบาท ตามมูลค่ารับซื้อฝากที่บริษัทจ่ายไป ส่วนรายได้ (ณ วันที่ ที่ดินหลุดจากการไถ่ถอน ซึ่งกรรมสิทธิ์จะตกแก่บริษัท) ให้ถือตามราคาประเมินของกรมที่ดินครับ และ ณ วันดังกล่าว (ปี 2539) บริษัทฯ จะต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะจากฐานเดียวกัน (ราคาประเมินหรือราคาไถ่ถอนแล้วแต่ยอดใดจะสูงกว่า) (ดูข้อ 8(4) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.82/2542)

คำถาม : ถ้าหากว่าราคาประเมินของกรมที่ดิน ที่เจ้าหน้าที่ได้รับการยืนยันมาว่า ปี 2539 มีราคาประเมินตารางวาละ 1,800 บาท นั้น จะทำให้บริษัท บันทึกต้นทุนของที่ดินต่ำเกินไป ตามที่เจ้าหน้าที่ได้แจ้งให้ทราบ หรือไม่ และจะมีผลทำให้บริษัทบันทึกต้นทุนที่ดินไว้ไม่ถูกต้อง การยื่นรายได้และเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำไปในปี 2539 แล้ว ทำให้บริษัท จะต้องเสียภาษีเงินได้ 30% พร้อมทั้งค่าปรับและเงินเพิ่มด้วยใช่หรือไม่

คำตอบ : ถ้าราคาประเมินเป็น 1,800 บาทต่อตารางวา กรณีจะทำให้บริษัทฯ เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีธุรกิจเฉพาะต่ำไป ครับ

คำถาม : กรณีเช่นนี้ ถ้าที่ดินที่ได้รับมาจากการขายฝากยังไม่ได้ขายออกไป ในแง่ของสรรพากรแล้วต้องบันทึกกำไรขาดทุน โดยเทียบกับราคาขายตัวไหน

คำตอบ : ขณะที่ ที่ดินหลุดจากการขายฝาก บริษัทต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีธุรกิจเฉพาะ ดังคำตอบในข้อ 1 ต่อมา เมื่อมีการขายออกไปเมื่อใด ก็

ต้องเสียทั้งภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีธุรกิจเฉพาะอีกครั้ง (ใช้ราคาที่สูงกว่าระหว่างราคาประเมินกับราคาซื้อขายจริง) ครับ

คำถาม : ในระหว่างที่สรรพากรกำลังตรวจสอบอยู่นี้ ถ้ามีคนสนใจมาขอซื้อที่ดินแปลงนี้ บริษัทจะทำนิติกรรมซื้อขายได้หรือไม่ และถ้ามีการขายออกไปแล้ว จะมีผลอย่างไร

คำตอบ : การซื้อขายทำได้ตามปกติ แต่ถ้าตรวจสอบเสร็จและออกใบแจ้งการประเมินภาษีแล้ว สรรพากรก็มีสิทธิยึดที่ดินมาขายทอดตลาดได้ ตามมาตรา 12 แห่งประมวลรัษฎากร (ถ้าบริษัทผู้ขายไม่มีเงินชำระค่าภาษีอากรค้าง)

เรื่อง 5 ภาษีนิติบุคคล - สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อจัดงานสัมมนาวิชาการ

คำถาม : สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ จะมีการจัดงานประชุมสัมมนา ASF (ระดับเอเชีย) ประจำปี 2544 ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายในการจัดงานในครั้งนี้อย่างสูง จึงได้รับเงินช่วยเหลือจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นจำนวนเงิน 1,000,000 บาท เพื่อใช้จ่ายต่างๆ ในการจัดงาน จึงอยากทราบว่า เงินที่ได้รับมาในครั้งนี้อย่างไร และจะมีภาษีเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่

คำตอบ : เงินช่วยเหลือดังกล่าว ต้องพิจารณาเงื่อนไขการให้ ดังนี้ครับ
ถ้าเป็นการให้เปล่า กรณีก็จะถือเป็นเงินบริจาคแก่สมาคม ซึ่งสามารถจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามนัยมาตรา 65 ทวิ (13) แห่งประมวลรัษฎากร
แต่ถ้าเป็นการให้ในลักษณะต่างตอบแทน เช่น กำหนดว่าสมาคมจะต้องโฆษณาแก่ตลาดหลักทรัพย์ (เช่น มีข้อความว่าการสัมมนาครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนโดยตลาดหลักทรัพย์) กรณีจะเข้าลักษณะเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร ทำให้สมาคมต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล 2% ของรายรับ 1 ล้านบาทดังกล่าว (ภ.ง.ด.55) และกรณีดังกล่าว ไม่มีภาระภาษีมูลค่าเพิ่มครับ เพราะมิได้กระทำเป็นปกติธุระ

แหล่งที่มา หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ